

PREDGOVOR

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH) kontinuirano prati i izučava razvoj nauke i stanje inovacionog sistema u državi. Najnoviji doprinos ovome procesu je međunarodno savjetovanje „Sistem nauke – faktor poticaja ili ograničavanja razvoja,“ u organizaciji Odjeljenja društvenih nauka.

Podaci statističkih zavoda u Bosni i Hercegovini, sve dostupne međunarodne studije i analize, odgovori Bosne i Hercegovine na primarna i dopunska pitanja o nauci iz Poglavlja 25. Evropske komisije, srednjoročni razvojni planovi različitih nivoa državne organizacije i rezultati istraživanja ANUBiH, uključujući i posljednje „Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini“, pokazuju da naučnoistraživački i tehnološko-razvojni rad u Bosni i Hercegovini u apsolutnom smislu stagniraju, dok u relativnom nazaduju. Na ovom zaključku je zasnovan i naziv konferencije. Naše studije potvrđuju da su glavni razlozi nezadovoljavajućeg stanja nauke i tehnološkog razvoja u Bosni i Hercegovini apsolutno nedovoljno finansiranje, te policentričan i atrofirani inovacioni sistem. U skladu s tim je određen profil ove pozivne konferencije. Ona nije usmjerena na opis stanja, nego na politiku i instrumente njegovog mijenjanja.

Prilozi su orijentisani na najvažnije i najkritičnije strukturalne i funkcionalne elemente inovacionog sistema, one koji bitno utiču na razvoj društva i ekonomije znanja. Ovi faktori su ispitani s ciljem utvrđivanja ključnih poveznica globalnog i domaćeg razvoja inovacionog sistema i poruka koje Bosna i Hercegovina može izvući iz svjetskih kretanja. Da bi se to postiglo, izabrani aspekti inovacionog sistema su osvijetljeni naročito iz uglova ekonomske politike i planiranja, organizacije, finansiranja, prava, etike i sciencimetrije. Ovakav postupak je u fokus konferencije stavio tri grupe subjekata: državu, univerzitete i privredna društva. Time je ukazano na nužnost sistematske primjene *Triple Helix* pristupa i u našoj državi.

Organizatori konferencije se nadaju da će naučna i stručna javnost posebnu korist imati iz ogromnog znanja i iskustva koje autori sažeto prezentiraju

u svojim člancima. Da bi to bogatstvo, koje nam je stavljeno na raspolaganje bez naknade, bilo što bolje iskorišteno, u programu konferencije je ostavljeno dovoljno vremena za diskusiju. S istim ciljem će izlaganja, diskusije i zaključci konferencije biti postavljeni na internet stranici ANUBiH. Ukoliko to bude inspiracija za nova istraživanja i konkretne promjene u ovoj oblasti, konferencija će u cjelini ispuniti svoju misiju.

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izražava zahvalnost Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke, posebno gospodinu mr. sc. Jasminu Brankoviću, pomoćniku ministra za nauku i tehnologije ne samo za finansiranje konferencije i štampanje Zbornika radova, nego i za razumijevanje poteškoća koje je pandemija COVID-19 prouzrokovala organizatorima ovog skupa.

U ime radnih tijela koja su organizovala konferenciju i izdavanje Zbornika radova zahvaljujem se svim uposlenicama i uposlenicima ANUBiH na nesebičnom zalaganju za uspjeh ovoga projekta.

Sarajevo, oktobra 2021. godine.

Akademik Miloš Trifković, urednik
Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine